วารสารคุณภาพชีวิตกับกฎหมาย
Vol. 15 No. 2 (July - December 2019)

ความรอบรู้ด้านสุขภาพกับวิชาชีพพยาบาล

Health Literacy and Nursing Professionals

วรรณศิริ นิลเนตร * วาสนา เรืองจุติโพธิ์พาน
*Wansiri Nilnate * Wassana Rungchutiphopan *

Received : 15 NOV 2019 / Revised : 10 DEC 2019 / Accepted : 20 DEC 2019

บทคัดย่อ

ความรอบรู้ด้านสุขภาพเป็นปัจจัยสำคัญของบุคคลทุกช่วงวัย ทั้งในภาวะสุขภาพปกติและเจ็บป่วย ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพและผลลัพธ์ทางสุขภาพ และเป็นทักษะที่มีความจำเป็นในการดูแลสุขภาพ ผู้ที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพจะสามารถใช้ทักษะที่จำเป็นในการแสวงหา ทำความเข้าใจ ประเมิน สื่อสาร และใช้สารสนเทศทางด้านสุขภาพ ส่วนวิชาชีพพยาบาล เป็นวิชาชีพที่ทำงานด้านสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการสอน การให้ข้อมูล การให้คำปรึกษาและแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนทั้งในภาวะสุขภาพปกติและเจ็บป่วย อีกทั้งขอบเขตการทำงานของพยาบาลยังครอบคลุมทั้งในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้พยาบาลปฏิบัติงานในสถานบริการทั้งระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ จึงถือได้ว่าพยาบาลเป็นบุคลากรสำคัญของทีมสุขภาพ ที่สามารถพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพให้แก่ประชาชนได้

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความสำคัญของความรอบรู้ด้านสุขภาพ การประเมินองค์ประกอบและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความรอบรู้ด้านสุขภาพ แนวทางการพัฒนาและบทบาทของพยาบาลในการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้รับบริการ เมื่อบุคคลได้รับการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ ก็จะมีพฤติกรรมการดูแลตนเองที่ดีขึ้น ส่งผลให้เจ็บป่วยและเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง พยาบาลสามารถพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพของผู้รับบริการได้โดยการปฏิบัติบทบาทของผู้ประเมิน ผู้สื่อสารด้านสุขภาพ ผู้พัฒนาสื่อทางสุขภาพ ผู้สร้างสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาความรอบรู้ด้านสุขภาพ ผู้กระตุ้น และผู้วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความรอบรู้ด้านสุขภาพ

คำสำคัญ : ความรอบรู้ด้านสุขภาพ/ วิชาชีพพยาบาล/ พฤติกรรมสุขภาพ

* อาจารย์ประจำ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
* Instructor at Boromarajonani College of Nursing, Sawanpracharak Nakhonsawan

Quality of Life and Law Journal

Abstract

Health literacy is an important factor on health status through life span both normal and abnormal states also affects on health behavior and health outcomes. It is an essential skill to achieve good health. The health literate individual can use skills needed to find, understand, evaluate, communicate and use health information. Nursing professionals work closely with both healthy people and patients by focusing on teaching, providing information, counseling and solving health problems. The scope of work covers individuals, families and communities. In addition, they work in all primary, secondary and tertiary health care centers. Therefore, nurses are important staff members of the health care team that can develop people's health literacy.

This article aims to present the emphasis of health literacy, assessment, components and factors related to health literacy, guidelines for developing of health literacy and roles of nursing professionals on client's health literacy enhancement. The more health literacy clients get, the better self-care behavior they gain. Therefore, they are healthier and pay less health care cost. Nurses can develop client's health literacy by using the roles of assessor, health communicator, health media developer, creator of supportive environment for health literacy, encourager and researcher on health literacy issues.

Keyword : Health literacy / Nursing professionals / Health behavior